



PRESSENS  
FAGLIGE UTVALG

## PFU-SAK NR. 212/17

**KLAGER:** Yrkestrafikkforbundet v. leder Stig Vinjevoll  
**PUBLIKASJON:** Nærnett  
**PUBLISERINGSDATO:** 08. og 13.09.2017  
**STOFFOMRÅDE:** Samferdsel  
**SJANGER:** Nyhet  
**SØKERSTIKKORD:** Konroll av opplysninger, imøtegåelsesrett  
**REGISTRERT:** 21.09.2017  
**BEHANDLET I PFU:** 23.01.2018  
**BEHANDLINGSTID:** 122 dager  
**KLAGEGRUPPE:** Organisasjon  
**PFU-KONKLUSJON:**  
**HENVISNING VVPL.:**  
**OMTALE/ANONYM.:**  
**MERKNADER:** Nærnett er en nettavis som utgis i Volda i regi av Høgskolen i Volda. FRAM er navnet på det kollektive transporttilbudet i Møre og Romsdal i fylkeskommunal regi. Nettbuss kjører på oppdrag fra FRAM.

### SAMMENDRAG:

Nærnett hadde fredag 8. september 2017 et oppslag med tittelen «**Sigurjon ble nektet adgang på buss**».

Ingress:

«Jeg gidder ikke å hjelpe deg med heisen» var svaret bussjåføren ga da Sigurjon Bjarni Sveinsson (19) skulle ta buss fra Moa til Ørsta.

Videre:

«- Jeg trillet bort til bussholdeplassen for å gjøre meg mest mulig synlig slik at jeg kunne få den hjelpen jeg trenger for å bli med. Bussen stoppet og jeg snakket med bussjåføren, men da fikk jeg kontant beskjed om at det var uaktuelt, forteller handikappede Sveinsson.

Han sliter med ryggmargsbrokk og har derfor sittet i rullestol nesten hele livet. Nærnett får bekreftet fra FRAM sitt kundesenter at det ikke skal være noe problem med rullestol på buss. Likevel ble Sveinsson satt igjen.

- Jeg sliter med dårlig selvbilde fordi jeg har en funksjonshemming. Det er klart at dette ikke hjelper. Dette kan skje etterpå, hele tiden, hvor som helst. Det er leit å ha den risikoen hengende over seg, forteller Sveinsson om hva han følte etter hendelsen på Moa.

#### Kvass og direkte sjåfør

En annen gjeng som skulle med den samme bussen ble vitne til det som skjedde. Ifølge Sveinsson sa bussjåføren følgende: «Jeg vil ikke ha han der med i bussen. Dra dere bak i bussen, og ikke ett eneste ord fra dere om dette» til medpassasjerene som satt på bussen uten Sveinsson.»

Artikkelen inneholdt også sitater fra leder i Norges handikapforbund. Han uttaler at «**dette er noe vi hører om ofte**».

Senere i artikkelen:

«Da Nærnett tar kontakt med Seksjonsleder Stig Helle-Tautra for Fram er han ikke klar over uoverensstemmelsen som hendte på trafikkstasjonen.

- Det virker veldig spesielt. Jeg må få sjekket før jeg kan uttale meg spesifikt om det. Det høres ikke bra ut. Jeg blir forundret over det du sier, forteller Helle-Tautra.

#### Får konsekvenser

Seksjonslederen bekrefter likevel at dette er noe som må følges opp.

- Ja, vi vil ta tak i dette videre. Jeg vil ta det opp med han som sitter på avviket. Det har nok vært et avvik siden det ble ringt inn i ettertid. Det er Nettbuss som kjører den strekningen, så dette må de selvfølgelig følge opp med sine ansatte, sier seksjonssjefen.

#### Tok taxi

Til slutt måtte Sveinsson fortvilt ringe moren og fortelle om hendelsen. Selv nektet han å bestille taxi fra egen lomme, og moren tok tak og ringte busseskapet. Det hele endte med at Sveinsson kom seg hjem igjen med taxi på busseskapets regning.

Onsdag 13. september hadde Nærnett en ny artikkel om hendelsen. Tittelen var da «**Sigurjon og busseskapet snakket sammen**».

Ingress:

Etter mange reaksjoner har busseskapet nå tatt kontakt med Sigurjon for å få orden i saken.

Videre:

**Nærnett skrev den 8. september om at Sigurjon (19) opplevde å ikke få bli med bussen fra Moa til Ørsta grunnet rullestol. Sigurjon ble stående på bussholdeplassen og måtte ta taxi hjem.**

**Magne Hetle, avdelingsleder i Nettbuss Volda sier dette i en mail til Nærnett om saken.**

**- På vår buss mellom Ålesund og Volda 19. august kl 20.10, fikk vi en kunde i rullestol på Moa som skulle til Ørsta. Betjeningspanelet til rullestolheisen i bussen var forlagt slik at vår sjåfør ikke kunne betjene den.**

**- Vi fikk da bestilt maxi-taxi som kjørte rullestolbrukeren fra Moa og hjem for vår regning, forteller Hetle**

Artikkelen inneholdt også kommentarer fra Sigurjons mor.

#### **KLAGEN:**

**Klager** er Yrkestrafikkforbundet, med samtykke både fra den aktuelle bussjåføren og fra den navngitte avdelingslederen, begge ansatt i Nettbuss og medlem i fagforeningen. Klageren mener det foreligger brudd på ni punkter i Vær Varsom-plakaten.

Når det gjelder artikkelen 8. september var det feil i tittelen at Sigurjon ble nektet adgang til bussen. Grunnen til at han ikke fikk være med var at betjeningspanelet til rullestolheisen var vekk. Klager mener Nærnett akulle oppklart dette med en henvendelse til Nettbuss.

Videre avvises det at sjåføren skal ha uttalt at han ikke gadd hjelpe Sigurjon. Det anføres at sjåføren ikke fikk forsvart seg mot påstanden.

Klager mener også at journalisten skulle forstått at han burde være ekstra varsom og kritisk til Sigurjon, siden han selv har uttalt at han sliter med dårlig selvbilde.

Videre mener klager at uttalelsen fra lederen i handikapforbundet burde prøvd sannheten i fordi det gir inntrykk av at en hel yrkesgruppe diskriminerer rullestolbrukere.

Klager viser videre til at sjåføren var i manko av tid, og utførte oppdraget sitt i tråd med dette, ved å bestille maxi-taxi til Sigurjon.

Endelig, mht. til artikkelen 8. september, reagerer klager på at Nettbuss ikke ble kontaktet for å gi sine kommentarer, i og med at redaksjonen var kjent med at det var Nettbuss som kjører den aktuelle strekningen.

Når det gjelder artikkelen 13. september mener klager at den viser at om redaksjonen hadde hatt kontakt med Nettbuss før første publisering så ville redaksjonen forstått at saken ikke hadde det omfanget den ble framstilt som i artikkelen 8. september. Klager mener også at redaksjonen i 13. september-artikkelen burde overprøvd sine formuleringer i den første

artikkelen. Det vises i denne sammenhengen også til utsagn fra Sigurjons mor. Det anføres brudd på VVP 3.2 3.3 3.9 4.1 4.4 4.13 4.14 4.15 og 4.17

Klager ber også om at de to påklagede artiklene blir fjernet fra nettet.

#### **FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:**

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

#### **TILSVARSRUNDEN:**

**Nærnett** avviser klagen. Nettavisen kan ikke se å ha opptrådt i strid med noen av de ni anførte punktene. Redaksjonen viser innledningsvis til Vær Varsom-plakatens punkt 1.4, om rett til å informere og avdekke kritikkverdige forhold, og punkt 1.5, om å beskytte enkeltmennesker mot overgrep. «Vi lar ham (Sigurjon; sekr. anm.) fortelle sin historie om dette, etter først å ha vært i kontakt med flere kilder som bekreftet at han ikke fikk være med bussen.» Videre anføres det relevante kilder ble kontaktet.

Redaksjonen slår fast at det er et ubestridelig faktum at Sigurjon ble stående igjen fordi han satt i rullestol og at han måtte ta drosje hjem. Redaksjonen ser imidlertid at det er ulike versjoner av hva som skjedde på bussholdeplassen på Moa.

Angående premissene er redaksjonen tydelig på at journalisten presenterte seg som journalist i all kontakt med kildene og at han forklarte hva saken handlet om. Det samme gjeldt også hensynet som ble tatt til kildene, jfr. VVP pkt. 3.9. Det anføres også at det var uaktuelt å identifisere bussjåføren.

Nærnett kan heller ikke se å ha opptrådt usaklig og/eller uten omtanke. Igjen vises det til anonymiseringen av sjåføren, og også fordi redaksjonen unnlot å publisere en Fb-melding fra Sigurjon på grunn av innholdet. Angående tittelbruken, «Sigurjon ble nektet adgang på buss», mener redaksjonen det er dekning for denne. «Han ble stående igjen, og det er det vel heller ingen som bestrider. Og årsaken var at han hadde rullestol, den og han er en enhet, uten rullestolen, kan han ikke komme ombord.» Det vises også til at avisens kilder har bekreftet bussjåførens ordbruk.

Med hensyn klagers anførsel om brudd på VVP 4.14 om samtidig imøtegåelse viser Nærnett til at denne retten primært må gjelde virksomheten. «Hvis sterke beskyldninger er rettet mot ikke identifiserbare objekter, er det heller ikke naturlig å innhente samtidig imøtegåelse.» Det vises her til NPs «Veileder for samtidig imøtegåelse», og at sjåføren er anonymisert i begge artikler. Det vises dessuten til at det ikke er snakk om noen form for lovbrudd. Nærnett mener det er virksomheten. Det er FRAM som har tilbudet på den aktuelle ruta og FRAM ble kontaktet og driftssjefen ble intervjuet om hendelsen. Han viste ikke til en eventuell underleverandør. Det anføres dessuten at det gikk fire dager fra intervjuet med driftssjefen til publisering, noe som kunne gitt FRAM tid til ytterligere presisering.

Det anføres også fra Nærnett at underleverandøren Nettbuss fikk komme til orde med et tilsvarende svar, VVP 4.15, i artikkel nummer to. Her kom det fram at det var den manglende

fjernkontrollen til rullestolheisen som var årsaken til at Sigurjon ikke fikk komme på bussen. «Hadde det ansvarlige selskapet opplyst om årsaken til buss-nekten ved første henvendelse, så hadde vi naturligvis skrevet om det.»

**Klager**, Yrkestrafikkforbundet, mener Nærnetts henvisning til VVP 1.4, om å avdekke kritikkverdige forhold, virker noe overdrevent. «Dette er egentlig ei sak som viser at systemet til busselskapet Nettbuss tar rettighetene til rullestolbrukara på alvor. Når eit avvik oppstår skal det vere faste rutiner som slår inn. I dette tilfellet var det eit manglande betjeningspanel som var vekk. Rutinemessig vart det innmeldt til driftssentralen og alternativ skyss vart betilt. Rullestolbrukarar vart kjørt heim på Nettbuss si rekning. I denne saken har alle protokollar, rutinar og oppfølging av avviket blitt følgt til punkt og prikke.»

Klager peker på at Nærnett kun fokuserer på at Sigurjon ikke fikk bli med bussen, og ikke på at det er Nettbuss' rutiner som sørger for alternativ heimreise. «Vi sitter da igjen med Nærnett sitt angrep på Nettbuss og uhenging av sjåfør, som blir tillagt diskriminerande og utilbørlig opptreden.» Det vises til at alt dette kunne Nærnett fått avklart med å henvende seg til Nettbuss, og det gjøres samtidig klart at den intervjuede seksjonslederen i FRAM ikke har noe med interne beslutninger i Nettbuss å gjøre. «FRAM står for salg av billetter og planlegging av ruter, mens bussar, hurtigbåtar og ferjer opererast av andre aktørar på kontrakt med fylkeskommunen.» Klager mener Nærnett ikke er fritatt for ansvar fordi journalisten misforstår rollene til Nettbuss som busselskap og FRAM som kollektivforvalter.»

Fra klager side opprettholdes klagen på alle punkter.

Som et vedlegg til tilsvaret har klager oversendt et notat, kalt innspill, fra den omtalte og intervjuede seksjonslederen i FRAM, fylkeskommunens driftselskap for kollektivtrafikk. Han opplyser at han flere ganger under samtalen med journalisten ba ham om å kontakte Nettbuss. «Det som står i tilsvaret fra Nærnett er etter min mening direkte feil, her ble journalisten oppfordret til å ta kontakt flere ganger for å få undersøkt saken videre med de som sitter på detaljkunnskap om hendelsen.» Det er også vedlagt en SMS med kontaktinfo som seksjonslederen sendte journalisten umiddelbart etter samtalen.

**Nærnett** avviser fortsatt klagen og fastholder at både imøtegåelsesretten og tilsvaretsretten er ivarettatt. Det vises til at sjåføren ikke er identifisert og at det derfor ikke er åpenbart at 4.14 om samtidig imøtegåelse er utløst, men at FRAM fikk slike muligheter, mens Nettbuss fikk mulighet til tilsvaret, VVP 4.15, i form av en e-post.

Nærnett har en noe annen versjon av tilbudet Sigurjon fikk om taxi. Det vises til at Sigurjon hadde fått inntrykk av at han måtte betale for denne, og at han derfor avviste den første taxien som kom, mens hans mor ordnet den neste.

Nærnett er ellers tydelig på at det er Sigurjon som er den svake part i den gjeldende saken, og ikke verken FRAM, Nettbuss eller den anonymiserte bussjåføren.